

Анализ на резултати от обучението по защита на интелектуалната собственост на млади нехабилитирани преподаватели от Русенския университет „Ангел Кънчев“

Ангел Смрикаров, Людмил Михайлов, Цветелина Георгиева

Analysis of learning outcomes in intellectual property protection of young lecturers from the University of Rousse "Angel Kanchev". Analysis of the results of the special course on "Protection of copyright and intellectual property." Is presented in the paper. Trained 66 young teachers from different disciplines and academic rank at this institution over the past ten years. Training course aims to prepare the teachers for the protection of intellectual products created in the course of their research. The purpose of this paper is to present an analysis of the results of the questionnaire survey of students in the target group of the project for one of the main specialized courses in the project. The results show that over 70% of the trained are convinced that the course should be included in the group curriculum for new teachers; subjects and teaching hours are very well chosen, presented and balanced and must keep the main content, structure and organization of the course.

Key words: Human Resources Development, intellectual property protection, career development of teachers.

ВЪВЕДЕНИЕ

Стимулиране развитието на научния потенциал на Русенския университет чрез продължаващи обучения в ключови области като чуждозикови умения и използване на информационни и комуникационни технологии (ИКТ) в преподаването, придобиване на специфични професионални знания и компетенции, свързани със съвременните програми за обучение и подобряване на качеството на висшето образование и обучението в съответствие с потребностите на пазара на труда, чрез повишаване на подготовката на преподавателите са специфични цели на проект "Система за квалификация и кариерно израстване на преподавателите в Русенския университет "Ангел Кънчев". Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз“. Бенефициентите са всичките 118 новопостъпили и нехабилитирани през последните 10 години преподаватели в Русенския университет. Дейностите в проектното предложение изцяло касаят членовете на целевата група, тъй като съгласно Закона за развитие на академичния състав оставането им в РУ зависи от повишаване на тяхната квалификация. Предвидените в проектното предложение специализирани курсове за обучение покриват всички области на висшето образование, за които РУ е акредитиран, като конкретните нужди на целевата група са идентифицирани чрез анкетно проучване в Дейност 1. Целта на проучването е да се провери следното:

- темите от курса подходящо ли са подбрани по тематика и обем;
- удовлетворяват ли те очакванията на обучаваните млади преподаватели от инженерни и хуманитарни специалности;
- необходими ли са мерки за увеличаване ефективността от провеждането на съответния курс.

В настоящия доклад е представен анализ на резултатите от анкетно проучване на мнението на обучаемите от целевата група на проекта за един от основните специализирани курсове по проекта "Защита на авторските права и на интелектуалната собственост".

ИЗЛОЖЕНИЕ

Проведеното анкетно проучване за потребностите от повишаване квалификацията на 118 млади преподаватели в РУ „Ангел Кънчев“ [1] показва, че са необходими знания и за защита на интелектуалните продукти, създавани в процеса

на научните изследвания. По проекта е проведен специализиран курс по „Защита на авторските права и интелектуалната собственост“ с желаещите 66 млади преподаватели от инженерни и хуманитарни специалности. Тематиката на курсът обхваща [2] закона за патентите и регистрацията на полезните модели, международната и европейската им защита. Курсистите са запознати и с особеностите в закона за марките и географските означения. За онагледяване на материала са използвани показателни примери от практиката на авторското право. Направена е анкета за проучване удовлетвореността на обучаемите от проведения „Специализиран курс по защита на авторските права и защита на интелектуалната собственост“.

1. Анкетна карта за проучване мнението на обучаемите

Анкетната карта се състои от 11 въпроса, разделени в 3 групи.

Първата група въпроси „Организация“ дават оценка за предварителната осведоменост на обучаемите за тематиката на курса и предварителните им познания по тях. Отговорите на третия въпрос от тази група дава оценка за логистиката за провеждането на курса.

Вторият блок от анкетните въпроси „Обучение“ дават оценка за актуалността, необходимостта и разбираемостта на изложената тематика в специализирания курс за „Защита на интелектуалната собственост“.

Анализът на отговорите на въпросите от третия блок на анкетата позволява да се направи обща оценка на резултата от проведения курс за „Защита на авторските права и защита на интелектуалната собственост“.

Дадена е и възможност за кратък свободен коментар или препоръка за курса.

2. Анализ на резултатите от анкетното проучване за проведения специализиран курс по „Защита на авторските права и интелектуалната собственост“

Първа група въпроси „Организация“.

На първия въпрос от група „Организация“: „Бяхте ли запознат/а предварително със съдържанието на учебната програма?“ отговорите са:

- с „да“ са отговорили общо 45 от обучаемите, което е 68,18%;
- с „не“ – 5 (7,58%);
- с „частично“ – 16 (24,24%).

Графично резултатите са показани на фиг.1. Те показват, че по-голямата част от обучаемите са предварително запознати със съдържанието на учебната програма и не е необходимо да се променя структурата и обемът на проведената предварителна подготовка за провеждане на курса „Защита на интелектуалната собственост“.

На вторият въпрос от група „Организация“: „Какви са предварителните Ви познания по темата на курса?“ са отговорили 65 от обучаемите. Резултатите са (фиг.2):

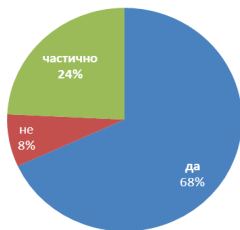
- много добри – 9 (13,85%);
- добри – 21 (32,3%);
- задоволителни – 24 (36,92%);
- незадоволителни – 11 (16,92%).

Резултатите от анкетата показват, че незадоволителни и задоволителни предварителни познания имат над половината от обучаемите. Причината останалите обучаеми да имат добри или много добри познания по темата на курса е, че в групата има преподаватели с над 5 годишен стаж и затова се предполага, че те са се сблъскали в една или друга степен с необходимостта от защита на интелектуалната собственост.

На третия въпрос от група 1 „Организация“: „Как оценявате логистиката за провеждане на курса (зала, оборудване, провеждане)?“ са отговорили 64 от обучаемите (фиг.3):

- отлична – 37 (57,81%);
- много добра – 21 (32,81%);
- добра – 6 (9,38%);
- задоволителна – 0;
- незадоволителна – 0.

От резултатите може да се констатира, че организацията и провеждането на курса е на много високо ниво. За да е ефективно провеждането и на следващите курсове за защита на интелектуалната собственост е необходимо това ниво да се запази.

Фиг. 1.
Предварителна информираност за съдържанието на учебната програма на курса

Фиг.2.
Предварителни познания по тематиката на курса

Фиг. 3.
Мнения за логистиката на проведения курс

Втора група въпроси „Обучение“.

На въпроса „Информацията, която беше предоставена, беше“ са отговорили както следва:

- много подходяща – 36 (54,55%);
- подходяща – 30 (45,45%);
- неподходяща – 0.

Резултатите показват, че темите, обхванати в курса са правилно подбрани и балансирани и затова не е необходимо да се правят съществени промени в тематиката и хорариума.

На въпроса „Презентациите съответстваха ли на тематиката на курса?“ отговорите са:

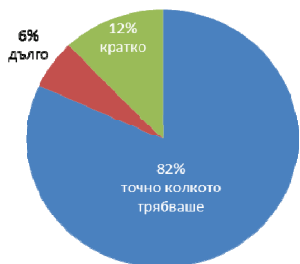
- много подходящи – 44 (66,67%);
- подходящи – 21 (31,82%);
- неподходящи – 1 (1,52%).

Като неподходящи презентации за въпросите, обхванати в курса оценяват само 1,52% от обучаемите. Това показва, че използваните примери и презентации са подходящи за изложения материал в курса.

На третия въпрос от тази група „Ясно и разбираемо ли се поднасяше материалът по време на обучението?“ броя на отговорите е както следва:

- да – 62 (93,94%);
- не – 0;
- частично – 4 (6,06%).

Тези резултати показват, че материалите, обхванати в курса са поднесени ясно и на разбираемо ниво за аудиторията.

На въпроса за продължителността на курса отговорите са (фиг. 4):

- точно колкото трябваше да бъде - 54 (81,82%);
- твърде кратко – 4 (6,06%);
- твърде дълго – 8 (12,12%).

Резултатите над 80% са показател, че курсът е с много подходяща продължителност и тя не трябва да се променя.

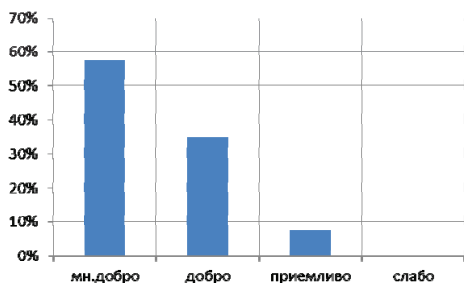
Фиг.4. Мнения за продължителността на проведения курс

Трета група въпроси „Обща оценка”.

Отговорите на първия от въпросите в тази група относно тематиката на курса са разпределени както следва:

- много подходяща - 31 от обучаемите, което е 47,69%;
- подходяща – 33 (50,77%);
- неподходяща – 1 (1,54%).

Тези резултати потвърждават извода, направен от въпрос 2.1, че темите, обхванати в курса са правилно подбрани и не е необходимо да се правят съществени промени в тематиката и хорариума им.

Фиг. 5. Обобщено мнение за проведения курс

Резултатите на въпроса „Ако трябва да обобщите, това обучение беше” са:

- много добро - 38 от всички обучаеми т.е. 57,58%;
- добро – 23 (34,85%);
- приемливо – 5 (7,58%);
- доста слабо – 0.

Графично обобщеното мнение за курса е показано на фиг. 5.

Такива резултати дават основание да се твърди, че обучението за защита на интелектуалната собственост има впечатляващо добър резултат.

Резултатите от третия въпрос „Считате ли, че курсът трябва да бъде включен в груповия учебен план за новопостъпилите преподаватели” са:

- да са отговорили 47 (71,21%);
- не – само 2 (3,03%);
- зависи от професионалното направление на обучаемия – 17 (25,76%).

От тези резултати може да се констатира, че над 2/3 от обучаемите са убедени, че курсът за защита на интелектуалната собственост трябва да се включи в груповия учебен план за новопостъпилите преподаватели. За постигане на по-добри резултати може да се препоръча да се разработят два отделни курса за защита на интелектуалната собственост: за инженерните и хуманитарни научни направления. По този начин за същата продължителност на курса ще е възможно да се дадат повече примери за патенти в съответната област. Това е дадено и като препоръка в анкетите.

Отговорите на четвъртия въпрос в тази група „Курсът ще е от полза ли за по-нататъшната Ви работа?” са:

- да са отговорили 27 от курсистите (40,9%);

- по-скоро да – 31 (46,97%);
- по-скоро не – 8 (12,12%).

За голямата част от обучаемите курсът за защита на интелектуалната собственост ще е от полза за по-нататъшната им работа. За да се подобрят постигнатите резултати може да се направи отново същата препоръка – да се разработят два отделни курса за защита на интелектуалната собственост, подходящи за техническите и хуманитарни научни направления.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Резултатите от проведеното проучване за специализирания курс „Защита на авторските права и интелектуалната собственост“ сред нехабилитираните млади преподаватели в Русенския университет дават основание за следните изводи:

- над 70% от преминалите обучението са убедени, че курсът трябва да се включи в груповия учебен план за новопостъпили преподаватели;
- тематиката и хорариума са много добре подбрани, поднесени и балансирани;
- трябва да се запази основното съдържание, структура и организация на курса;
- необходимо е да се разработят два отделни курса за защита на интелектуалната собственост за преподаватели от инженерни и от хуманитарни специалности.

ЛИТЕРАТУРА

[1] М. Кирова, Б. Ангелов, Проучване потребностите от повишаване квалификацията на младите преподаватели в РУ „Ангел Кънчев“. Международна научна конференция «Перспективи пред индустриалния бизнес», Варна, 2013 г.

[2] Учебна програма за специализиран курс по „Защита на интелектуалната собственост“ по проект № BG 051PO001-3.1.09-0014 “Система за квалификация и кариерно израстване на преподавателите в Русенския университет „Ангел Кънчев““.

Публикацията е по проект №BG 051PO001-3.1.09-0014 и наименование „Система за квалификация и кариерно израстване на преподавателите в Русенския университет „А. Кънчев“.

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз“.

Настоящият документ е изготвен с финансовата помощ на Европейския социален фонд. Русенски университет „Ангел Кънчев“ носи цялата отговорност за съдържанието на настоящия документ, и при никакви обстоятелства не може да се приеме като официална позиция на Европейския съюз или на Министерството на образованието и науката.

За контакти:

Проф. д-р инж. Ангел Смрикаров, Русенски университет “Ангел Кънчев”, тел.: 082-888 249, e-mail: ASmrikarov@ecs.uni-ruse.bg

Доц. д-р инж. Людмил Михайлов, Русенски университет “Ангел Кънчев”, тел.: 082-888 616, e-mail: lmihaylov@uni-ruse.bg

Доц. д-р инж. Цветелина Георгиева, Русенски университет “Ангел Кънчев”, тел.: 082-888 668, e-mail: cgeorgieva@uni-ruse.bg

Докладът е рецензиран.